

ПРЕДЛОГ СРПСКОЈ АКАДЕМИЈИ ОБРАЗОВАЊА

за избор проф. др Јелисавете Шафрањ за дописног члана САО

1. Биографија

Др **Јелисавета Ф. Шафрањ** рођена је 1958.године у Новом Саду, где је завршила основну школу, гимназију и Филозофски факултет – Одсек за енглески језик и књижевност и дипломирала 1982. Тренутно ради на Факултету техничких наука у Новом Саду као редовни професор за енглески језик на Департману за индустријско инжењерство и менаџмент, Департману за машинство, Департману за енергетику, електронику и телекомуникације и Департману за графичко инжењерство и дизајн.

1.1. Научна звања:

1982 године дипломирала је на Филозофском факултету универзитета у Новом Саду, одсек за енглески језик и књижевност. У току студија предавали су јој познати и еминентни професори др Драгиња Перваз, проф. др. Александар Нејгебауер, проф. др. Бранко Момчиловић, проф. др. Љиљана Бибовић, проф. др Радмила Шевић код којих је стекла темељно лингвистичко образовање и добро познавање енглеског језика што јој је омогућило да успешно настави усавршавање на универзитету у Београду.

1994 године завршила је постдипломске специјалистичке студије на Филолошком факултету у Београду, Одсек за англистику, код ментора проф. др. Наума Димитријевића.

2000 године је стекла академско звање магистра филолошких наука на Филолошком факултету у Београду, Одсек за англистику, код ментора проф. др. Смиљке Стојановић. У току студија предавали су јој познати и еминентни професори др Ранко Бугарски, проф. др. Борис Хлебеш, проф. др. Радмила Ђорђевић, проф. др. Наум Димитријевић, проф. др Милош Илић код којих је стекла темељно лингвистичко образовање и добро познавање енглеског језика што јој је омогућило да успешно настави усавршавање на докторским студијама.

2008 године је одбранила докторску дисертацију "Реторичка структура у дискурсу енглеског пословног језика" на Филолошком факултету у Београду и стекла академско звање доктора лингвистичких наука, код ментора проф. др. Весне Половине.

1.2. Наставна звања:

1982 године професор енглеског језика и књижевности

2000 године предавач енглеског језика на Факултету техничких наука универзитета у Новом Саду

2005 године виши предавач енглеског језика на Факултету техничких наука универзитета у Новом Саду

2009 године доцент на Факултету техничких наука универзитета у Новом Саду

2014 године ванредни професор на Факултету техничких наука универзитета у Новом Саду

2019 године редовни професор на Факултету техничких наука универзитет у Новом Саду.

Од самог почетка професионалног рада била је активно укључена у рад Британског Савета где учествује у раду и организацији семинара, предавања, летњих и зимских школа енглеског језика. Такође, била је укључена у рад *Центара за иновације и усавршавање наставника* при Републичком заводу за унапређење васпитања и образовања у Београду, и учествује у раду зимских и летњих школа страног језика у нашој земљи и иностранству. Такође прати рад и члан је: ELTA удружења наставника страних језика (English Language Teachers' Association),

ESSE удружења (The European Society for the Study of English)

Секције универзитетских наставника страног језика струке у оквиру *Друштва за стране језика и књижевности Србије*

IATEFL (the International Association of Teachers of English as a Foreign Language) међународног удружења наставника енглеског као страног језика које повезује, развија и подржава професионалце у настави енглеског језика широм света. Активно учествује у раду њихових конференција широм света.

1.3. Стручна усавршавања у иностранству

Више пута је боравила у иностранству на стручним усавршавањима

- Лондон 1978(Велика Британија), 6месеци, King's College, University of London (English language and linguistics)
- Кентебери 1991(Велика Британија), 3месеца, Faculty of Education, University of Canterbury (School of teacher education: teaching English to speakers of other languages)
- Лондон 1997(Велика Британија), 3месеца, Queen Mary University of London, (English language and linguistics)
- Единбург 1998 (Шкотска),3месеца, University of Edinburgh, Language Education: English language teaching
- Кембриџ 2002 (Велика Британија), 2 месеца, University of Cambridge, the Cambridge Center for languages
- Праг 2005 (Чешка), Charles university, Villem Mathesius Lecture Series, семинар, 10 дана, под покровитељством Британског савета Велике Британије

- Печуј 2007 (Мађарска), University of Pecs, Faculty of cultural sciences, education and regional development, Business English Teaching, семинар 14 дана, под покровитељством Британског савета Велике Британије
- Стирлинг 2008 (Шкотска), 2 месеца, University of Stirling, Center for English Language Teaching, English language course for ESP teachers
- Ворчестер 2011 (Велика Британија), 2 месеца, Worcester College of Higher Education, ESP teaching
- Бостон 2014 (САД), 2 месеца, Boston College, School of Education, English language and linguistics
- Дебрецен 2015 (Мађарска), University of Debrecen, English and American studies, семинар 7 дана, под покровитељством Британског савета Велике Британије
- Будимпешта 2016 (Мађарска), Eötvös Loránd University, English for Engineering, семинар, 7 дана, под покровитељством Британског савета Велике Британије
- Истанбул 2019 (Турска), Open Society Institute Summer School at Bilgi University, Istanbul, 3 недеље
- Будимпешта 2021 (Мађарска), Department of English Applied Linguistics at Eötvös Loránd University in Budapest, Hungary, Academic writing course: applied linguistics seminar for English language teachers, 8 дана

Од 1995 године објављује стручне и научне радове у домаћим и страним часописима и активно се бави преводилачким радом. До сада је објавила 120 стручних и научних радова, 4 монографије, 3 уџбеника и учествовала на многобројним домаћим и међународним стручним конференцијама и симпозијумима где је презентовала своје радове. Била је ангажована у раду неколико домаћих и међународних пројекта, урадила је бројне рецензије и критичке приказе уџбеника, стручних и научних радова. Урадила је многобројне преводе стручних радова који су штампани у Зборницима, као и брошуре односно поглавља књига.

Значајан допринос на пољу реторичке структуре дискурса др Јелисавета Шафранја дала је у монографији *Реторичка организација пословне весту* којој се бави анализом реторичке структуре дискурса енглеских пословних вести објављених у облику новинских чланака у *Financial Times*-у на основу којих је утврдила обрасце и шеме у организацији текста изворног говорника. То је интердисциплинарно истраживање чије је основно полазиште *Теорија реторичке структуре* коју су развили за потребе компјутерске лингвистике Вилијам Ман и Сандра Томпсон (William Mann & Sandra Thompson, 1988), затим реторика у служби новинарства као једног дела лингвистике и текст лингвистика која је проучавана и на нашем простору (Весна Половина, 1999). Налази овога истраживања значајан допринос дају теоријској компјутерској лингвистици која данас развија формалне моделе људског говора и имплементира их у компјутерске програме. У раду се указује на могућности примене лингвистике у решавању сложених проблема генерисања текста путем компјутера (computer-based text generation). Предмет интересовања ауторке и групе инжењера са Факултета техничких наука је примењена компјутерска лингвистика која се бави израдом софтвера за препознавање гласова, машина за претраживање сајтова на интернету, ворд процесора (проверавање спелинга и граматике), система машинског превођења (аутоматско превођење) система који израђују дајцест новина, журнала и магазина и томе слично. Специфичном организацијом текста помоћу реторичких релација успостављаних између различитих семантичких садржаја ауторка објашњава кохерентност новинских вест, указујући на начине којима приликом аотације новинских вести сваки део текста има своју улогу и функцију у односу на остале делове текста, при чему добија карактеристично реторичко стабло са специфичном хијерархијском структуром писаног дискурса.

Добијени подаци пружају могућност даљег истраживања у правцу како се ова врста анотације текста користити у лингвистичком истраживању

а) на реченичном нивоу – унутар реченице и између реченица

б) на хијерархијском нивоу – поређење резултата на различитим нивоима реторичког стабла

ц) на нивоу документа – општа карактеризација структуре текста, идентификација тематских сегмената или везивање већих текстуалних сегмената путем одређених кохезивних релација.

Могло би се приметити да резултати реторичке, кохезивне анализе до којих се у истраживању дошло сада већ налазе примену у компјутерској лингвистици, истраживању дискурсне структуре различитих језика и њиховом поређењу у циљу проналажења одређених универзалних образаца, дијалогу и мултимедијима, анализи дискурса, реторичким жанровима, настави писања и томе слично.

Др Јелисавета Шафрањ се такође бави реториком у контексту прагматике, анализе дискурса, социолингвистике и психолингвистике где проучава организацију говора у мноштву различитих ситуација, на пример, вербалној комуникацији у предузећу, на пословном састанку, међу члановима групе, интеракција између купца и продавца, директора и службеника у предузећу, расправа у судници, и томе слично. Ова је питања истраживала из угла реторичке структуре како писаног тако и говорног дискурса, односно говорних догађаја и чинова с обзиром на комуникацијске улоге, намере и стратегије учесника, на примењену аргументацију, извештавање и томе слично. Са овог становништва бави се проучавањем особина писаног пословног језика, пословним вестима, разговорног језика, новинским рекламама, пословној комуникацији, извештавању са берзе, расправи на пословном састанку, и томе слично. Новинске пословне вести данс све више окупирале пажњу јавности, те се и тој метатизи др Јелисавета Шафрањ посвећује и то из угла пословних вести и реторике у служби новинарства, такође је у фокусу њених интересовања у овој области реторичка структура дискурса писаних вести. Посебно се фокусира на скуп правила о композицији пословних новинских вести и најефектнији начин обавештавања и уверавања оних којима су поруке намењене.

Др Јелисавета Шафрањ се посебно посвећује истраживању структуре енглеског пословног дискурса, чини то кроз корпус састављен од 150 новинских вести *Financial Times-a*, који је . аотиран у складу са Манновом теоријом реторичке структуре при чему је коришћено Mick O'Donnellovo софтверско оруђе и утврђене реторичке кохезионе релације између дискурсних целина. Ово је истраживање значајно по томе што је први пут у нашој средини у потпуности и доследно примењена једна од најзначајнијих теорија реторичке структуре аутора Манна и Thompsona којом се анализира семантички, тј. реторички однос на надреченичном нивоу. Резултати истраживања указали су на предности таквог приступа, као и на проблеме са којима се може сусрести истраживач. Велики број цитата налаз овога истраживања говори о значају налаза и интересовању истраживача на овом пољу. Тако да би се могло рећи да је исто даловажан допринос дисциплинама: лингвистика текста, лингвистичка реторика, примењена и корпусна лингвистика и англистичка лингвистика. Резултати реторичке, кохезивне анализе нашли су своју примену у различитим областима истраживања у области компјутерске лингвистике, истраживању дискурсне структуре различитих језика и њиховом поређењу у циљу проналажења одређених универзалних образаца, дијалогу и мултимедијима, анализи дискурса, реторичким жанровима, настави писања, итд.

Др Јелисавета Шафрањ је *Анализу дискурса уџбеника енглеског језика* засновала на новим теоријама учења и основним теоријским поставкама анализе дискурса у настави енглеског језика као првог или другог страног језика. Анализа је урађена према ревидираној скали процене уџбеника за потребе анализе дискурса и обухвата пет нивоа процене који се односе на садржај и теме, вокабулар и структуре, вежбања, илустрације и графички изглед уџбеника и на тај начин

осветлила оне аспекте писања уџбеника који су до сада занемаривани у нашој средини и учинила значајан корак ка усвршавању уџбеничке литературе у складу са савременим сазнањима у овој области, што је утирало пут уређивању уџбеничке литературе у складу са налазима савремених истраживања у еманципаторној глотодидактици. Налази показују оправданост овога истраживања јер пружају увид у квалитет уџбеничког материјала и могућност примене комуникативног приступа у настави.

Једно од поља истраживања др Јелисавете Шафрањ је језички систем на дискурсном нивоу, а бавећи се питањима могућности његове презентације и вежбања, развијања функционалне употребе језика и мери у којој је заступљена социокултурна димензија језика као предуслов развијању комуникативне компетенције ученика дошла до закључка да је присуство елемената стране културе један је од значајних критеријума за оцењивање квалитета уџбеника страног језика. У овом смислу значајни налази односе се на анализу дискурса на четири нивоа и обухватају анализу кохезије, анализу односа дискурсног облика и синтаксе, анализу говорног чина и догађаја и реторичку анализу. А, резултати истраживања указују на недостатке уџбеника и могућности њиховог решења. Вредно је помена да су налази истраживања у овој области засновани на новим сазнањима у области лингвистике и методике наставе енглеског језика, да језички систем на дискурсном нивоу у фокусу интересовања, као и да су при проучавању дискурса за потребе наставе и учења енглеског језика као страног, утврђене методе дескрипције у три групе: *оне које описују структуру текста, оне које описују структуру текста насталог као резултат селекције и активирања на основу говорникових/пишчевих циљева и намера, и оне које описују структуру текста који еволуира из комуникације настале у оквиру друштвене заједнице. Свака од ових анализа има свој циљ и може се користити у различите сврхе што представља научни допринос анализи уџбеника у нашој средини и уопште.* Детаљна анализа и оцена уџбеника укључила је њихов садржај, теме, вокабулар, структуре вежбања, илустрације и графички изглед. А, једно од полазишта је лингвистичко и обухвата анализу кохезије, однос између дискурсног облика и синтаксе, анализу говорног чина и догађаја и реторичку анализу, чиме је направљена синтеза теоријског и практичног, што је реткост у приступима истраживања уџбеника.

Као професор страног језика струке др Јелисавета Шафрањ истажује и *Дидактичке аспекте саморегулације учења даровитих, при чему овој тематички приступа систематично разјашњавајући теоријски контекст саморегулације* у коме разматра питање схватања концепта саморегулације процеса учења и у овоме сигурним корацима иде ка споју когнитивне психологије, и глотодидактике, разјашњавајући начине усмерености когнитивне психологије у истраживању улоге концепата попут циљева, мотивације и афекта, као значајних актера у моделима саморегулације учења и понашања. Добра полазишта за ово налази у обајњавању доприноса мотивације и когниције у Бандуриној социјално когнитивној теорији, као факторима саморегулације академских постигнућа даровитих. Једно од значајних питања у овом аспекту односи се на истраживачке линије: личну и социјалну перспективу, те се исте дискутују из угла теоријског контекста и модела саморегулације. Овим се ствара простор за сагледавање практичних импликација теорије самодетерминације за дидактичке стратегије и инструкције, као фактора саморегулације академских постигнућа даровитих. Посебан аспект је личност појединца као фактора персонализације дидактичких поступака. Посматра се значај веровања о самоефикасности за постављање нивоа и врсте циљева и њихов утицај на формирање стандарда остварења и стратегија за досезање истих. Такође, истражује се и аспект учествовања личности у сопственом процесу учења, покретањем сопствених метакогнитивних процеса, мотивационих ресурса и усмеравањем мисли и осећања у правцу остваривања постављених циљева. Из овог угла посматра се функционалистички приступ у савременим тенденцијама стандардизације образовања и питање образовних стандарда даровитих. А, све ово сада већ видно користе други истраживачи, на шта

указује број цитата, а и практичари, који у приказима акционих истраживања тестирају могућности примене ових налаза у пракси. Дакле, могло би се закључити да су налази већ стигли до оних којима су намењени и дају повратне информације о дометима вредности у пракси.

Дидактичке инструкције и метакогнитивне способности чине посебан део питања саморегулације учења у дискурсу социјалне и индивидуалне перспективе којима се др Јелисавета Шафрањ бави, посвећујући пажњу практичним могућностима, као истраживачима и онима који су у образовној политици на задацима тумачења научних и друштвених (теоријских и практичних) основа реформских захвата који се предузимају и претакања истих у регулационе токове, тако да су налази ових истраживања, могло би се рећи, посвећени унапређењу саморегулисаног учења, као новој наставној парадигми у образовању, јер је оспособљавање ученика за саморегулисано учење један од важних циљева, који још увек није довољно схваћен у нашем образовном систему. Тако да су налази ових истраживања др Јелисавете Шафрањ вредан прилог педагошко-дидактичкој литератури и биће драгоцени наставницима, и не само њима, у унапређењу васпитно образовног рада у школи.

У монографији *Samoregulacija kao ključ efikasnog učenja stranog jezika struke* др Јелисавета Шафрањ истражује факторе саморегулације у учењу страног језика попут самопоуздања као когнитивног конструкта у учењу страног језика, као и на саморегуласану мотивацију и њен однос са мерама интелигенције и другим значајним когнитивним и некогнитивним конструктима. Такође истражује утицај односа самопоуздања и фактора попут метакогниције, особина личности и мотивације на успех у учењу страног језика. Истражује и рецепцијск анксиозност у страном језику као узрок проблема у обради информација и значај афективне, когнитивне и бихејвиоралне компоненте за ниво језичке анксиозности при примању поруке, што представља научни допринос и искорак у глотодидактици у нашој средини и шире. Испитана је такође и улога нивоа толеранције у примању нових и комплексних информација на страном језику у манифестовању рецепцијске анксиозности у страном језику.

Налази емпиријских истраживања ових и друга актуелна питања у области ефикасности учења страног језика, посебно језика струке пружају информације до којих је др Јелисавета Шафрањ дошла и подстичу размишљања о дометима и ограничењима истих и то посебно из угла могућности коришћења истих за примену у пракси учења страног језика, што је евидентно као практична валидација налаза у интересовањима других истраживача у нашој литератури, а и у покушајима да се у рефлексивној пракси дође до нових идеја за истраживања и искуствену валидацију практичара што представља научни допринос и искорак у глотодидактици у нашој средини и шире.

Неки од налаза истраживања датих на страницама ове монографије саопштавани су на иностраним конференцијама, објављени у изводима на страном језику, неки у целини, али се дају на сајтовима само у апстракт, неки на видео конференцијама и необјављени... Сабрани у овој монографији и дати на сајту са слободним приступом, резултати истраживања су приступачнији већем броју читалаца подстичу нова размишљања, другачије углове гледања, провере налаза у другачијим нацртима, што је била основна намера др Јелисавете Шафрањ ове монографије.

Такође у својим радовима ауторка истражује области унапређивања учења и поучавања у области страног језика, као и језика струке. Кроз истраживања настоји да из разних аспеката сагледа могућности концептуализације структуре стратегија учења у енглеском језику као страном; да се сагледају врсте стратегија учења које студенти користе у учењу енглеског језика; разлике у стратегијама учења у погледу године студија, пола, дужине учења енглеског језика, зашто студент желе да учи енглески језик струке; самопроцена сопственог знања и успеха у учењу; домети

конструкта стратегија учења у успеху учења енглеског језика; хомогених латентних профила у односу на коришћење различитих стратегија; проактивне стратегије, искуствене, метакогнитивне стратегије, стратегије импровизације; сазнајне стратегије, стратегије запамћивања, метакогнитивне, афективне, стратегије компензације и социјалне стратегије. Такође је испитивала и утицај мотивације на учење енглеског језика као страног, самоефикасност, самопоуздање, анксиозност, страх од комуникације, спремност за комуникацију, особине личности у односу на постигнут успех, пол и дужину боравка у земљи изворног говорника, што представља научни допринос и искорак у глотодидактици у нашој средини и шире.

Јелисавета Шафрањ је такође испитивала валидност и психометријска својства српског превода *Скале анксиозности при учењу страног језика* (Horwitz, Horwitz, & Cope, 1986). Циљ истраживања је био поређење неколико конкурентских модела везаних за факторску структуру *анксиозности при учењу страног језика*. Тестирани су следећи модели: (1) четворофакторски модел, (2) бифакторски модел са четири специфична фактора, (3) трофакторски модел, (4) бифакторски модел са три специфична фактора, (5) двофакторски модел и (6) бифакторски модел са два специфична фактора. Бифакторски модел се показао као најбоље решење и ово је прва студија са фокусом на српску верзију *анксиозности при учењу страног језика*, и прва студија уопште са софистицираним статистичким процедурама (нпр. тестирање бифакторских модела) које су коришћене у циљу решавања концептуалних проблема у вези са *анксиозности при учењу страног језика*.

Др Јелисавета Шафрањ је такође истраживала утицај информационо комуникационих технологија на учење енглеског језика посебно у време пандемије COVID-19., настојећи да сагледа нове приступе учењу и укаже на могућности унапрђивања друштвене димензије. Посебно су за практичаре значајна узазивања на могућности побољшања раније постављених оквира учења језика уз помоћ рачунара, као и употребе мобилних технологија у настави језика. Истраживања др Јелисавете Шафрањ показала су да умрежено учење данас омогућује полазницима глобалну интеракцију, приступ отвореним образовним ресурсима и саморегулацију процеса учења. Такође је констатовала да у настави страног језика наилазимо на бројне софтверске апликације или окружења које делимично или у потпуности представљају рачунарски потпомогнуте платформе за учење страног језика. Истраживање је показало да овај вид учења подстиче интересовање корисника, њихову ангажованост и мотивацију.

Др Јелисавета Шафрањ је такође разматрала *истраживачки орјентисано учење* (*Inquiry Based Language Learning*), које стимулише студенте да постану мисаоно активни, мотивисани, спремни за сарадњу и способни да организују сопствена истраживања. Студија је потврдила да у овом приступу учењу студенти граде дубоко знање и разумевање теме и постепено развијају размишљање вишег реда као и вештине самодетерминисаног учења. Процес истраживања подстиче студенте да размишљају о проблему који се истражује, да се понашају самостално, прикупљају релевантне доказе и на крају поделе оно што су научили са другима. Такође, имплементација онлајн *истраживачки орјентисаног учења енглеског језика* може унапредити учење кроз низ фаза истраживања у жељи да се изгради знање и разумевање различитих културних аспеката и постепено унапреде језичке вештине. Такође, онлајн учење омогућава студентима да уче енглески језик кроз своја чула на различите начине, а да при томе могу да надгледају и контролишу сопствено учење. Сходно томе, овладавање језичким вештинама обухвата холистичко искуство учења. Налазиконстатују да кроз интеграцију савремене технологије и истраживачки орјентисаног учења страног језика у наставни план и програм, добро дизајнирано учење на интернету може бити решење за изазове и ограничења овог приступа.

Др Јелисавета Шафрањ је дуги низ година активни члан *Друштва преводилаца* где је ангажована на превођењу радова из области инжењерске струке, посебно грађевине, машинства,

индустријског менаџмента и електроенергетских система. Углавном је преводила радове, поглавља у књигама и књиге вресних професора Факултета техничких наука у Новом Саду који су објављени у реномираним иностраним и домаћим часописима, радове објављене у Зборницима међународних и домаћих конференција, поглавља књига и књига у издању Springer, Fransis Taylor, и Elsevier издавачких кућа.

1. Објављене монографије, уџбеници, стручни и научни радови

2. 1. Монографије

1. Шафрањ, Ј. (2006). Анализа дискурса уџбеника енглеског језика, монографија, Задужбина Андрејевић, п.116. ИСБН 86-7244-543-0.
2. Шафрањ, Ј. (2009). Реторичка организација пословне вести, монографија, Задужбина Андрејевић, п.98. ИСБН 978-86-7244-819-1.
3. Гојков-Рајић, А., Стојановић,А., Шафрањ,Ј.&Гојков,Г. (2021). Дидактички аспекти саморегулације учења даровитих, монографија, Српска академија образовања, Београд, п.260. ISBN 978-86-89393-16-3. електронско издање chrome-extension://gphandlahdpffmccakmbngmbnjiiiahp/http://www.sao.org.rs/documents/2021/didakticki_aspekti_samoregulacije_ucenja.pdf
4. Гојков-Рајић, А. & Шафрањ,Ј (2022). *Саморегулација као кључ ефикасног учења страног језика струке*, Висока школа за образовање васпитача, Вршац. електронско издање <http://research.rs/Publications/Samoregulacija.pdf>

2.2. Поглавље у књизи

Katić, M. & Šafran, J. (2018). An Analysis of Dissertation Abstracts Written by Non-native English Speakers at a Serbian University: Differences and Similarities Across Disciplines, in book: Chitez, M., Doroholschi, C.I., Kruse, O., Salski, L., Tucan, D. (Eds.). *University Writing in Central and Eastern Europe: Tradition, Transition, and Innovation*, Springer, 231-248. DOI:10.1007/978-3-319-95198-0_16

2.3. Уџбеници

1. Šafran, J. (2012). *Engleski jezik 3, za grafičko inženjerstvo i dizajn: Academic Writing for Graphic Engineering and Design*, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, ISBN 978-86-7892-455-2.
2. Šafran, J. (2015). *English for Biomedical Engineering*, Faculty of Technical Sciences, 2015, Novi Sad, ISBN 978-86-7892-694-5.
3. Šafran, J. (2022). *English for Mechanical Engineering*, Faculty of Technical Sciences, 2022, Novi Sad. ISBN 978-86-6022-447-9

3. Радови

1. Perception of Educational Environment in the Region of Former Yugoslav Republics, Faculty of Technical Sciences Publication, Novi Sad, 2011, p.101. ISBN 978-92-2-124493-6

2. Gojkov-Rajić, A., Šafran, J. (2018). Information communication technologies for learning languages for specific purposes. In: Začlona, Z. & Radovanović, I. (Eds.) Chosen issues of education in the modern era (23–37). Nowy Sącz, Poland – Belgrade: State University of Applied Sciences – Teacher Education Faculty.
3. Gojkov-Rajić, A., Šafran, J. & Gojkov, G. (2021). Relationship between didactic instructions and metacognition in foreign language learning. In: Herzog, J. (Ed.) *Giftedness in a Variety of Educational Fields* (57-79). Verlag Dr. Kovač GmbH, Hamburg. ISBN 978-3-339-12195-0
4. Gojkov-Rajić, A., Šafran, J., & Prtljaga, J. (2022). Learning Styles for the Gifted as a Factor of Self-Regulation in L2 Learning-Abilities, Styles, and Personality: A Perfectly Vicious Circle, in *Giftedness as an Educational and Scientific Challenge*, (ed.) Jerneja Hezog, Verlag DR Kovač, Hamburg, Band 208, ISSN: 0945- 487 X (Print); ISBN: 978-3-339-13236-9; eISBN:978-3-339-13237-6; s. 259-295. <http://dnb.d-nb.de> abrufbar - Die Deutsche Nationalbibliothek
5. Šafran, J. (2013). Najčešće relacije u diskursu engleskog poslovnog jezika. U N. Silaški, & T. Đurović (ur.), *Aktuelne teme engleskog jezika nauke i struke u Srbiji* (str.149-166). Beograd, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta. ISBN 978-86-403-1323-0.
6. Šafran, J. (2011). Reflections of English Language Teachers on Computer Assisted Language Learning, *New Educational Review*, Vol.23 (1), pp.269-283. ISSN 1732-6729.
7. Šafran, J. (2011). Using Internet in English Language Teaching, *New Educational Review*, Vol. 26 (4), pp. 45-59. ISSN 1732-6729.
8. Šafran, J. (2013). Strategies of Learning English as a Foreign Language at Faculty of Technical Sciences, 3rd World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership 25-28 October 2012, Maison N.-D. Chat d'Oiseau, Brussels, BELGIUM. in: *ELSEVIER Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 93, 21 October 2013, pages 775-782, ISSN: 1877-0428. doi: 10.1016/j.sbspro.2013.09.278
9. Šafran, J. (2013). Using Information Technology in English Language Learning Procedure: Blended Learning, 2nd World Conference on Educational Technology Research, 27-30 June, 2012, Nicosia, North Cyprus, *Published in: ELSEVIER Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 83, 4 July 2013, pages 514–521, ISSN: 1877-0428.
10. Šafran, J. (2015). Advancing Listening Comprehension through Movies, 6th World Conference on Educational Sciences, (WCES-2014) 6-9 February 2014, Malta. Published in *ELSEVIER Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 191, (2015), pages 169-173.
11. Šafran, J. (2016). Logical/Mathematical Intelligence in Teaching English as a Second Language. International Conference on Teaching and Learning English as an Additional language GlobELT 2016, 14-16 april 2016, Antalya, Turkey, in *ELSEVIER Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 232, (2016) pages 75-82.
12. Šafran, J., Gojkov-Rajić, A., & Stojanović, A. (2018). Personality, Language Learning Motivation and Achievement, *Didactica Slovenica*, Vol.33 (3-4), pp.107-123. ISSN 0353-1392.
13. Šafran, J. & Zivlak, J. (2019). Effects of Big Five Personality Traits and Fear of Negative Evaluation on Foreign Language Anxiety, *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 21 (1): 275-306. <https://doi.org/10.15516/cje.v21i1.2942>

14. Šafranĳ, J., Goĳkov-Rajić, A. (2019). The Role of Personality Traits in the Choice and Use of Language Learning Strategies, *Društvena istraųivanja*, 28 (4): 691-709.
15. Marić-Jurišin, S., Šafranĳ, J. & Malčić, B. (2020). Eco programme as Factor of Socio-emotional Development of Preschoolers, *Didactica Slovenica*, Vol.35 (2), pp.52-68.
16. Šafranĳ, J., Volarov, M. & Oljaća, M. (2020). Serbian Version of Foreign Language Classroom Anxiety: Psychometric Analysis, *Education and Science (Eĳitim ve Bilim)*, 45 (204):371-381.
17. Šafranĳ, J., Goĳkov-Rajić, A., & Bogdanović, V. (2021). The ideal L2 self as a Factor of self-motivation in willingness to communicate, *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education (IJCRSEE)*, 9(2), 189-202. doi: 10.23947/2334-8496-2021-9-2-189-202
18. Šafranĳ, J., Goĳkov-Rajić, A. i Katić, M. (2021). Personality Traits and Students' Employment of Metacognitive Strategies in Foreign Language Learning and Achievement. *Croatian Journal of Education*, 23 (2), 511-543. <https://doi.org/https://doi.org/10.15516/cje.v23i2.3213>
19. Šafranĳ, J., Goĳkov-Rajić, A. & Bulatović, V. (2021). Motivation for Foreign Language Communication, *Didactica Slovenica*, Vol. 36 (2), pp.49-63.
20. Bojanić, R., Perović, V., Šafranĳ, J. & Bojanić, T. (2021). Academic Ranking of Universities in Southeast Europe, *Croatian Journal of Education*, 23 (4), 1227-1265. <https://doi.org/10.15516/cje.v23i4.4039>
21. Goĳkov-Rajić, A., Šafranĳ, J. & Prtljaga, J. (2022). Strategije ućenja darovitih kao faktor uspeha u ućenju stranog jezika struke, *Inovacije u nastavi*, 35(1): 101-117. DOI: 10.5937/inovacije2201101G
22. Šafranĳ, J. (2009). *Pragmatički aspekt udųbenika engleskog jezika*, *Pedagogija* 1, pp.133-145. ISSN 0031-3807. UDK 371.671.
23. Šafranĳ, J. (2009). *Students' Communicative Competence*, *Zbornik Instituta za pedagoška istraųivanja* 1, pp. 180-195. ISSN 0579-6431.
24. Šafranĳ, J. (2010). Retorička organizacija lida poslovne vesti, *Zbornik Matice Srpske za filologiju i lingvistiku*, pp.191-210. ISSN 0352-5724.
25. Šafranĳ, J. (2015). Prevođenje termina elektronskog poslovanja: prevodilačke tehnike kroz prizmu kontrastivne analize, *Zbornik Matice Srpske za filologiju i lingvistiku*, 58-2, pp.125-147. ISSN 0352-5724, UDK80/81(082).
26. Šafranĳ, J. (2018). Multiple Intelligences in Practice: Harmonizing Teaching Materials and Students' Individual Potentials, *Journal Plus Education*, 20(2): 104-123. (ISSN 1842-077X print; E- ISSN 2068 – 1151 online)
27. Šafranĳ, J. (2018). Effects of Gender and Interaction of Gender and Personality Traits on Foreign Language Anxiety, *Journal Plus Education*, 20(2): 67-82. (ISSN 1842-077X print; E- ISSN 2068 – 1151 online)

28. Šafranjan, J., Zivlak, J. & Bojanić, R. (2019). Relationship Between Social Networks and Digital Media Engagement and Students' Motivation to Learn English, *Teme*, 43 (2): 355-374. <https://doi.org/10.22190/TEME171011023S>
29. Gojkov-Rajić, A. & Šafranjan, J. (2019). Mišljenje studenata o primeni MOODLE platforme za učenje stranog jezika struke, *Inovacije u nastavi*, 32, (2): 135–150. doi:10.5937/inovacije1902135G
30. Šafranjan, J. & Gojkov-Rajić, A. (2020). Professional Advancement in Teaching Foreign Languages. *Journal Plus Education*, 25(1) :110-119.
31. Šafranjan, J. (2009). Nastava engleskog jezika za studente industrijskog menadžmenta i industrijskih sistema, *Nastava i vaspitanje*, 2, pp.216-229. ISSN 0547-3330. UDK 371-3(80).
32. Šafranjan, J., Gojkov-Rajić, A., & Katić, M. (2018). The Effects of Students' Meta-cognitive Abilities and Gender on the Development of Their Foreign Language Skills, *Nastava i vaspitanje*, 67(1):147-161.
33. Šafranjan, J., Gak, D. & Bulatović, V. (2022). Anxiety and Self-Efficacy in ESP Learning: Effects on Academic Success, *Research in Pedagogy*, Vol. 2
34. Šafranjan, J. (1995). Jezička veština slušanja i razumevanja govora u nastavi stranog jezika, *Pedagoška stvarnost*, 1995, 1-2, str. 58-66. YU ISSN 0553-4569.
35. Šafranjan, J. (1995). Usvajanje vokabulara u nastavi engleskog jezika kao stranog, *Pedagoška stvarnost*, 1995, 5-6, str. 304-311. YU ISSN 0553-4569.
36. Šafranjan, J. (1995). Analiza grešaka međujezika, *Pedagoška stvarnost*, 1995, 9-10, str. 644-653. YU ISSN 0553-4569.
37. Šafranjan, J. (1996). Motivacija i stavovi učenika gimnazije prema učenju i nastavi stranog jezika, *Pedagoška stvarnost*, 1996, 1-2, str. 24-38. YU ISSN 0553-4569.
38. Šafranjan, J. (1996). Komunikativni pristup u nastavi stranog jezika, *Pedagoška stvarnost*, 1996, 7-8, str. 468-476. YU ISSN 0553-4569.
39. Šafranjan, J. (1999). Primena retoričke analize u nastavi engleskog jezika kao stranog, *Pedagoška stvarnost*, 1999, 1-2, str. 72-83. YU ISSN 0553-4569.
40. Šafranjan, J. (1999). Govorni čin i događaj u nastavi engleskog jezika kao stranog, *Pedagoška stvarnost*, 1999, 5-6, str. 445-457. YU ISSN 0553-4569.
41. Šafranjan, J. (2000). Diskurs analiza udžbenika engleskog jezika za gimnaziju, *Pedagoška stvarnost*, 2000, 7-8, str. 573-579. YU ISSN 0553-4569.
42. Šafranjan, J. (2001). Analiza kohezije i koherentnosti teksta u nastavi engleskog jezika kao stranog, *Pedagoška stvarnost*, 2001, 5-6, str. 397-413. YU ISSN 0553-4569.
43. Šafranjan, J. (2001). Analiza diskursnog oblika i sintakse, *Pedagoška stvarnost*, 2001, 7-8, str. 533-546. YU ISSN 0553-4569.

44. Šafranĳ, J. (2002). Potrebe savremene nastave engleskog jezika kao jezika struke, *Pedagoška stvarnost*, 2002, 5-6, str. 394-403. YU ISSN 0553-4569.
45. Šafranĳ, J. (2003). Referenca kao deo gramatiĳke kohezije u nastavi engleskog jezika kao stranog, *Pedagoška stvarnost*, 2003, 1-2, str. 47-59. YU ISSN 0553-4569.
46. Šafranĳ, J. (2003). Imeniĳka supstitucija kao deo gramatiĳke kohezije u nastavi engleskog jezika kao stranog, *Pedagoška stvarnost*, 2003, 5-6, str. 442-454. YU ISSN 0553-4569.
47. Šafranĳ, J. (2005). Udųbeniĳka literatura za potrebe nastave engleskog jezika na nefiloloųkim fakultetima tehniĳko usmerenja, *Pedagoška stvarnost*, 2005, 3-4, str. 239-249. YU ISSN 0553-4569.
48. Šafranĳ, J. (2005). Engleski jezik za posebne namene, *Pedagoška stvarnost*, 2005, 9-10, str. 738-748. YU ISSN 0553-4569.
49. Šafranĳ, J. (2006). Upoznavanje kulturnih razlika u engleskom poslovnom jeziku *Pedagoška stvarnost*, 2006, 1-2, str. 69-76. YU ISSN 0553-4569.
50. Šafranĳ, J. (2006). Odnos jezika i kulture u nastavi stranog jezika *Pedagoška stvarnost*, 2006, 9-10, str. 771-779. YU ISSN 0553-4569.
51. Šafranĳ, J. (2007). Upotreba videa u nastavi engleskog poslovnog jezika *Pedagoška stvarnost*, 2007, 9-10, str. 856-865. YU ISSN 0553-4569.
52. Šafranĳ, J. (2008). Usvajanje kulture u nastavi stranog jezika *Pedagoška stvarnost*, 2008, 1-2, str. 91-100. YU ISSN 0553-4569.
53. Šafranĳ, J. (2008). Uĳenje engleskog jezika za posebne namene na nastavnom gradivu struĳnih predmeta, *Pedagoška stvarnost*, 2008, 7-8, str. 716-729. YU ISSN 0553-4569.
54. Šafranĳ, J. (2008). Retoriĳka struktura u diskursu engleskog poslovnog jezika, *Pedagoška stvarnost*, 2008, 9-10, str. 856-865. YU ISSN 0553-4569.
55. Katiĳ, M. & Šafranĳ, J. (2014). Tvorbeni procesi u engleskom jeziku: nove reĳi u oblasti inųenjerstva zaųtite ųivotne sredine, *Pedagoška stvarnost*, 2014, str. 95-102. UDK 811.111:502
56. Šafranĳ, J. i Zivlak, J. (2018). Usklađivanje profila viųestruke inteligencije studenata sa intelektualnim profilom udųbenika engleskog jezika struke, *Pedagogija*, 73 (1): 109-130.
57. Šafranĳ, J. & Zivlak, J. (2018), Spatial-Visual Intelligence in Teaching Students of Engineering, *Research in Pedagogy*, 8, (1): 71-83.
58. Šafranĳ, J (2018). Impact of the Length of Language Learning on Students' Language Learning Anxiety, *Pedagogija*, 73 (4): 590-601. (M52)
59. Šafranĳ, J. & Katiĳ, M. (2019). The Relationship Between Big Five Personality Traits and Willingness To Communicate, *Pedagoška stvarnost*, 65 (1): 69-81.
60. Šafranĳ, J. (2019). The Effect of Meta-Cognitive Strategies on Self-Efficacy and Locus of Control of Gifted in Foreign Language Learning, *Research in Pedagogy*, 9 (1): 40-51.

61. Šafranĳ, J.(2018). Webies in Cyberspace, *Journal of Language Research*, 1(1): 5-6.
62. Šafranĳ, J. (2017). The Relationship Between English Language Learners' Self-Efficacy Profiles and Their Language Performance, *Godišnjak Srpske akademije obrazovanja*, 206-217. Srpska akademija obrazovanja, Beograd.
63. Šafranĳ, J. (2015).Students' Emotional State and Educational Efficiency: Temptations of Modern Education. *The New Educational Review*, Volume 39, No.1. (2015). p.153-164.
64. Šafranĳ, J. (2005).Assessing and Evaluating English for Business Purposes *The 6th National RATE and 5th Annual QUEST Joint Conference: Evaluation – a Requisite to Quality Learning*, Cluj-Napoca, 28-30 October, 2005. Book of Abstracts, pp. 57.
65. Šafranĳ, J. (2006).Rhetorical Structure of Business English, *The 4th IATEFL ELTA International Annual Conference entitled "When Knowledge Wins: Strategy for 21st Century"*, Belgrade 12-14 May 2006. Book of Abstracts, pp. 28.
66. Šafranĳ, J. (2007).Cohesion in Business English, *5th ELTA Conference - Interactive Classroom: Have We Got What It Takes?*, Belgrade, 18-20 May 2007. Book of Abstracts pp.32.
67. Šafranĳ, J. (2010).Pluperfect in English and Serbian,The 6th International Contrastive Linguistics Conference (ICLC6), Berlin, 30 September – 2 October, 2010, Book of Abstracts, pp.56.
68. Zivlak, J. and J. Šafranĳ. (2017). Zastupljenost jezika za posebne namene u studijskim programima anglistike, *Strani jezik struke i profesionalni identitet, septembar 2017 Beograd* Book of Abstracts, pp.43. Belgrade.
69. Šafranĳ, J and J.Zivlak (2017). Multiple Intelligence Theory in Teaching English for Engineering, *Strani jezik struke i profesionalni identitet, septembar 2017 Beograd,Book of Abstracts*, pp.38. Belgrade.
70. Šafranĳ, J. (2018). Uticaj kognitivnih i metakognitivnih strategija na samoefikasnost i lokus kontrole darovitih u učenju stranog jezika, *24. okrugli sto o darovitima: Postignuća i perspektive u obrazovanju darovitih, 29. jun 2018. Vršac*, Book of Abstracts, pp.109.
71. Šafranĳ, J. (2019). Podsticanje kreativnosti učenika u učenju stranog jezika kroz ponašanje i stavove nastavnika, *25. okrugli sto o darovitima: Kompleksnost fenomena darovitosti i kreativnosti, 28. jun 2019. Vršac*,Book of Abstracts, pp. 98.
72. Šafranĳ,J. (2021). Pol i samodeterminisana komunikacija, *2nd International Scientific ConferenceChallenges of the Present and Vision of the Future*, Banja Luka, January 30, 2021. Online. Book of Abstracts, pp. 56.
73. Gojkov-Rajić, A. & Šafranĳ, J. (2021). Samopouzdanje u samoregulisanoj motivaciji darovitih za učenje stranog jezika, *27. okrugli sto o darovitima:Samoregulacija i razvoj potencijala darovitih, 25. jun 2021. Vršac*, Book of Abstracts, pp. 58.
74. Šafranĳ, J. (2001). Some Aspects of Technical Statements in Power Engineering, In *Proceedings of 11th International Symposium on Power Engineering, Ee 2001*, Novi Sad, October 31 – November 2, 2001 pp.150-153.

75. Šafranĳ, J. (2004). Genre Analysis of Research Abstract of an Engineering Scientific Paper, In Proceedings of *English Language and Literature Studies: Interfaces and Integrations*, 10-12 December 2004, Faculty of Philology, Belgrade, pp. 365-374. ISBN 978-86-86419-06-4
76. Šafranĳ, J. (2007). Types of Attribution Relation in the Financial Times Corpus, In Proceedings of *English Language and Literature Studies: Structures Across Cultures, ELLSSAC*, 7-9 December 2007, Faculty of Philology, Belgrade, p. 537-551. ISBN 978-86-86419-45-3.
77. Šafranĳ, J. (2008). Rhetorical Organisation of Business English Newspaper Articles, In *Proceedings of FLLAS International Conference: LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES – Theory and Practice*, 31 Jan. - 2 Feb. 2008, Belgrade, PP.158-169. ISBN 978-86-7522-033-6.
78. Šafranĳ, J. (2008). From Discourse Structure to Text Summaries, In Proceedings of *6th Annual ELTA and IATEFL Conference – The Classroom that Beats the Odds*, Belgrade, 30 May – 01 June 2008, MELT p. 18-20. ISSN 1452-2020.
79. Šafranĳ, J. (2008). Communication as an Important Factor in Overcoming Cultural Differences in Doing Business, In Proceedings of *14th International Scientific Conference on Industrial Systems*, Novi Sad, October 2-3, 2008, pp. 599-605. ISBN 978-86-7892-135-3
80. Šafranĳ, J. (2009). ESP – Writing Business Reports, In Proceedings of *1st International Conference on Linguistic and Intercultural Education*, 1 Decembrie 1918 University Alba Iulia 2009, 27 - 29 November, p.751-763. ISBN 978-973-1890-05-0
81. Šafranĳ, J. (2009). Business as a Site of Intercultural Communication, In Proceedings of *PSU-UNS International Conference on Engineering Technologies – ICET 2009*, Novi Sad, April 28-30, 2009, pp. 141-145, [HTTP://ICET2009.ftn.ns.ac.yu](http://ICET2009.ftn.ns.ac.yu)
82. Šafranĳ, J. (2009). Discourse Markers in the Financial Times Corpus, In Proceedings of *English Language and Literature Studies: Image, Identity, Reality (ELLISIIR)*, 4-6 December 2009, Faculty of Philology, Belgrade, Vol.1, pp.295-312. ISBN 978-86-6153-005-0.
83. Šafranĳ, J. (2010). Pedagogical Implications of the Study of University Students' Motivation, In Proceedings of *10th Annual International Conference: Interdisciplinarity and Transdisciplinarity in Language, Literature and Foreign Language Teaching Methodology*, Alba Iulia, Romania, 28 - 29 May 2010, pp.123-135. ISBN 978-973-1890-74-6.
84. Šafranĳ, J. (2010). Word Order in English and Serbian, 4th Brno Conference on Linguistics Studies in English: Interpretation of Meaning in Spoken and Written Discourse, Brno, 16-17 September 2010. In *Discourse and Interaction*, Vol.4(1), 2011, Brno, pp.67-87. ISSN 1802-9930.
85. Katić, M. & Šafranĳ, J. (2011). Master and Doctoral Thesis Writing for Students of Engineering, In *Proceedings of Language for Specific Purposes: Challenges and Prospects*, 4-5 February Belgrade 2011, pp. 902-911. ISBN 978-86-915141-0-5.
86. Šafranĳ, J. & Katić, M. (2011). Rhetorical Techniques of Paragraph Development, In *Proceedings of Language for Specific Purposes: Challenges and Prospects*, 4-5 February Belgrade 2011, pp.189-201. ISBN 978-86-915141-0-5

87. Šafranĳ, J. (2011). Intercultural Business Communication, in *Proceedings of 15th International Scientific Conference on Industrial Engineering (IS'11)*, Novi Sad, 14-16 September 2011, pp.569-573. <http://www.iim.ftn.uns.ac.rs/conferences/is11/>
88. Šafranĳ, J. (2011). Developing Students' English Language Competence, In *Proceedings of The 4th International Language Conference on the Importance of Learning Professional Foreign Languages for Communication Between Cultures*, 22-23 September 2011, University of Maribor, Slovenia, pp. 223-227. ISBN 978-961-6562-50-8.
89. Šafranĳ, J. (2012). Ethnographic Research Tasks for Developing Intercultural Competence, In *Proceedings of the 4th International Conference Building Cultural Bridges*, Kazakhstan, 2012, Vol.2 pp. 38-42. ISBN 9965-792-05-4.
90. Šafranĳ, J. (2012). Corrective Feedback in Teaching English for Specific Purposes, Akdeniz Language Studies Conference, 5-7 May 2012, Anatlya, Turkey, *Published in: Contemporary Online Language Education Journal* 2012, 2(2), 75-87. ISSN 2146-4200.
91. Katić, M. & Šafranĳ, J. (2014). Problem-based Learning in ESP Classroom: Impact on Language for Engineers, in *Proceedings of 3rd International Conference : Language for Specific Purposes – past, present, future*. 26-27. September 2014, Belgrade, p. 237-248.
92. Šafranĳ, J. & Katić, M. (2014). Syntactic Properties of Non-finite Clauses in Academic Written Discourse, in *Proceedings of 3rd International Conference: Language for Specific Purposes – past, present, future*. 26-27. September 2014, Belgrade, p. 519-525.
93. Šafranĳ, J. (2014). Phraseology: A Link Between Language and Culture, in edition Martin Adam and Radek Vogel: *Communication Across Genres and Discourses – Sixth Brno Conference on Linguistics Studies in English, Brno, 11-12 September 2014*. p. 151-162.
94. Šafranĳ, J. (2015). Electronic Textbooks for Learning English as a Foreign Language, in *Proceedings of 14th International Scientific Conference on Industrial Systems - IS'14, 15-17 October 2014, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad*, p.359-364.
95. Šafranĳ, J. & Katić, M. (2016). ESP in Engineering Education, in edition Alpar Lošonc and Andrea Ivanišević: *Proceedings of the Transformation of Social Identity in Crisis Conditions and Its Impact on European Integration*, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, 2016. p.73-88.
96. Šafranĳ, J. & Katić, M. (2016). Technical Description in Academic Writing, in *Proceedings of the Eighth International Symposium GRID 2016, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences Department of Graphic Engineering and Design*, p.489-494.
97. Zivlak, J. & J. Šafranĳ. (2018). Zastupljenost jezika za posebne namene u studijskim programima anglistike, *Zbornik radova: Strani jezik struke i profesionalni identitet*, 325-334, Beograd.
98. Šafranĳ, J. & Katić, M. (2018). Definition in Scientific and Technical Discourse, in *Proceedings of the Ninth International Symposium GRID 2018, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences Department of Graphic Engineering and Design*, 411-419.

99. Šafranjan, J. & Katić, M. & Zivlak, J. (2020). Classification in Scientific and Technical Writing, in *Proceedings of the Tenth International Symposium GRID 2020, University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences Department of Graphic Engineering and Design, 12-14th November*, pp. 469-474.
100. Gojkov-Rajić, A. & Šafranjan, J. (2020). Gifted and Reception Anxiety, *5th International Conference Talent Education, 19-20th November, 2020, Ljubljana*, pp. 27-39.
101. Gojkov Rajić, A., Šafranjan, J., Gojkov, G. & Stojanović, A., (2020). Motivacione strategije kao faktor uspeha akademski darovitih studenata, *Zbornik radova 26. okruglog stola o darovitima: Lična i socijalna perspektiva*, 26. jun 2020. Vršac. ISBN: 978-86-7372-285-6, 26, p. 38-81.
102. Šafranjan, J. & Gojkov Rajić, A. (2021). Mastering English Language Skills For Effective Business Communication, *Proceedings of the 10th International Scientific Conference: Globalization Challenges and the Social Economic Environment of the EU, 20.05.2021, University of Novo Mesto*, p. 426-431.
103. Gojkov-Rajić, A., Šafranjan, J. & Prtljaga, J. (2021). Self-regulation of gifted students in L2 learning: Predictive value of variables in the complexity of self-regulation construct, *Proceedings of the Sixth International Scientific Conference: Talent Education, 14-15th October, Ljubljana*. 31-50.
104. Katić, M., Šafranjan, J. & Mirović, I. (2015). Prevođenje naziva titula i zvanja stečenih na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu: nekad i sad, *Zbornik radova 21 skupa Trendovi razvoja: "Univerzitet u promenama"*, Zlatibor, 23. - 26. 02. 2015. str. 303-308.
105. Katić, M., Šafranjan, J. & Mirović, I. (2016). Predlog o usvajanju engleskih skraćenica za nazive titula i zvanja inženjerskih struka, u *Zborniku radova 22 skupa Trendovi razvoja: "Nove tehnologije u nastavi"*, Zlatibor 16. - 19. 02. 2016. str. 167-172.
106. Zivlak, J. & J. Šafranjan. (2018). Kompetencije nastavnika u digitalnom dobu, u *Zborniku radova 24 Skup Trendovi razvoja: "Digitalizacija visokog obrazovanja"*, Kopaonik, 21. - 23. 02. 2018. pp. 120-122.
107. Šafranjan, J. & J. Zivlak (2018). Elektronsko učenje u nastavi engleskog jezika za inženjere, u *Zborniku radova 24 Skup Trendovi razvoja: "Digitalizacija visokog obrazovanja"*, Kopaonik, 21. - 23. 02. 2018. Paper No. T3.1-3, pp. 1-4.
108. Katić, M., Novakov, P. & Šafranjan, J. (2019). Specijalizovani tehnički rečnici: Predlog mikrostrukture rečničkog članka, u *Zborniku radova 25 Skupa Trendovi razvoja: Kvalitet visokog obrazovanja*, Kopaonik, 11-14. 02. 2019.
109. Šafranjan, J., Katić, M. & Zivlak, J. (2020). Primena veštačke inteligencije u učenju i nastavi stranog jezika, *Zbornik radova 26 Skupa Trendovi razvoja: Inovacije u modernom obrazovanju*, Kopaonik, 16. - 19. 02. 2020. pp. 400-404.
110. Katić, M., Šafranjan, J. & Zivlak, J. (2020). Jezik za posebne namene: kako napisati sažetak (apstrakt) naučno-istraživačkog rada, *Zbornik radova 26 Skupa Trendovi razvoja: Inovacije u modernom obrazovanju*, Kopaonik, 16. - 19. 02. 2020. pp. 538-542.
111. Zivlak, J., Šafranjan, J. & Katić, M. (2020). Uključenost studenata u digitalne medije i društvene mreže, motivacija i uspešnost u učenju engleskog jezika za posebne namene, *Zbornik radova 26 Skupa*

Trendovi razvoja: Inovacije u modernom obrazovanju, Kopaonik, 16. -19. 02. 2020. pp. 12-16.

112. Katić, M., Novakov, P. & Šafranjan, J. (2020). Specijalna leksikografija: Uticaj anizomorfizma na značenje termina, *Zbornik radova 26 Skupa Trendovi razvoja: Inovacije u modernom obrazovanju, Kopaonik, 16. -19. 02. 2020.* pp. 1-4.
113. Šafranjan, J., Katić, M. & Zivlak, J. (2021). Internet platforme za učenje stranog jezika, *Zbornik radova 27 Skupa Trendovi razvoja: Online nastava na univerzitetima, Novi Sad, 15. -18. 02. 2021.* pp. 213-217.
114. Katić, M., Šafranjan, J. & Zivlak, J. (2021). Online nastava u službi provjere jezičkih kompetencija, *Zbornik radova 27 Skupa Trendovi razvoja: Online nastava na univerzitetima, Novi Sad, 15. -18. 02. 2021.* pp. 66-70.
115. Zivlak, J., Šafranjan, J. & Katić, M. (2021). Applying REBT to teaching English as a foreign language, *Zbornik radova 27 Skupa Trendovi razvoja: Online nastava na univerzitetima, Novi Sad, 15. -18. 02. 2021.* pp. 387-390.
116. Zivlak, J., Šafranjan, J. & Katić, M. (2022). Stavovi studenata o upotrebi Microsoft Teamsa u nastavi engleskog jezika, *Zbornik radova 28 Skupa Trendovi razvoja: Univerzitetско obrazovanje za privredu, Novi Sad, 14. -17. 02. 2022.* pp. 239-242.
117. Katić, M., Šafranjan, J. & Zivlak, J. (2022). Rezultati učenja engleskog jezika opšteg i stručnog: MS Teams platforma u odnosu na Moodle platformu i tradicionalno učenje, *Zbornik radova 28 Skupa Trendovi razvoja: Univerzitetско obrazovanje za privredu, Novi Sad, 14. -17. 02. 2022.* pp. 265-268.
118. Šafranjan, J., Katić, M. & Zivlak, J. (2022). Personalizovano učenje: primena savremene tehnologije u cilju unapređenja nastave i učenja, *Zbornik radova 28 Skupa Trendovi razvoja: Univerzitetско obrazovanje za privredu, Novi Sad, 14. -17. 02. 2022.* pp. 269-272.
119. Šafranjan, J., Gojkov-Rajić, A. & Berić, A. (2022). istraživački orjentisano učenje stranog jezika na internetu, *Zbornik radova 28 Skupa Trendovi razvoja: Univerzitetско obrazovanje za privredu, Novi Sad, 14. -17. 02. 2022.* pp. 188-191.

4. Значајнији преводи научних и стручних радова из области грађевине на енглески језик:

1. Harmathy, N., Magyar, Z., Folić, R. (2016). Multi-criterion optimization of building envelope in the function of indoor illumination quality towards overall energy performance improvement, *Energy*, 114: 302–317. ISSN 0360-5442.
2. Ćosić M., Šušić N., Folić R., Bancila R. (2016). Probabilistic Analysis of Bearing Capacity of Piles with Variable Parameters in CPT Test and Calculation According to the Requirements of Eurocode 7 (EN 1997-1: 2004) Regulations, *Structural Integrity and Life*, 16(1): 25-34.
3. Serdar, N., Folić R. (2016). Comparative analysis of modal response for reinforced concrete (RC) straight and curved bridges, *Procedia Engineering*, Vol. 156, pp. 4 doi: 10.1016/j.proeng.2016.08.314.
4. Ćosić M., Folić R., Šušić N. (2016). Review of Scientific Knowledge and Critical Analysis of Pile Capacity and Integrity Tests, *The 9th International Conference on Civil Engineering Design and*

Construction (Science and Practice), September 15-17, 2016, Varna, Bulgaria, Ed. Y. Ivanov et al. Proc. pp. 19 – 30. ISBN 978-954-92866-7-0.

5. Stanojević, M., Folić, R. (2016). Sequence of plastic hinges formation in nonlinear 3d analysis on an RC buildings, *The 5th International Conference of Earthquake Engineering and Engineering Seismology, 29-.30. June, 2016. Sremski Karlovci, Serbia, Ed. R. Folić, pp. 327-336; ISSN 978-86-88897-08-2; UDK: 624.012.45.042*
6. Petronijević, P., Folić, R. (2016). Performance of perforated RC walls, *The 5th International Conference of Earthquake Engineering and Engineering Seismology, 29-.30. June, 2016. Sremski Karlovci, Serbia, Ed. R. Folić, pp. 345-352; ISSN 978-86-88897-08-2 UDK: 624.21.072.9.04.*
7. Čosić M., Brčić S., Folić R., & Šušić N. (2016). Nonlin Quake: Expert System for Performance-Based Analysis of Structures, *The 5th International Conference of Earthquake Engineering and Engineering Seismology, 29-.30. June, 2016, Sremski Karlovci, Serbia, Ed. R. Folić, pp. 303-316. ISSN 978-86-88897-08-2; UDK: 004.42 NONLIN QUAKE 624.04:004.891.*
8. Folić R., & Čosić M. (2016). *Analysis of Vulnerability of Buildings Damaged as a Result of Terrorist Attack: Scenario of Non-Linear Analyses and Multi-Criteria Optimizations, Structural Faults and Repair, Edinburgh, UK, 2016. Ed. M. Forde, P. ID 1756; pp. 1-16.*
9. Kurtović-Folić, N., & Folić, R.: Aesthetics of the engineering structures at the beginning of the 21th century, *3rd International Scientific Meeting E-GTZ 2016, (Ed. A. Ibrahimović I D. Zenunović) Tuzla, June, 02-04. 2016, pp. 865-876. ISSN 2490-2527.*
10. Stanojević, M., & Folić, R.(2016). Changes of influences in structure elements after plastic hinges formation (S12) *Simpozijum Zbornik (Ur. Đ. Lađinović, Z.Marković i B. Stevanović), Društvo građevinskih konstruktra Srbije, Zlatibor, 15-17. septembar, 2016, pp. 254-263; ISBN 978-86-7892-839-0.*
11. Babić, L., &Folić, R. (2016). The effects of masonry infill on the period of vibration of RC frame structures (S11), *Simpozijum, Zbornik (Ur. Đ. Lađinović, Z.Marković i B. Stevanović), Društvo građevinskih konstruktra Srbije, Zlatibor, 15-17. septembar, 2016; pp. 248-253; ISBN 978-86-7892-839-0.*
12. Bjelić, L., Kurtović-Folić, N., & Folić, R. (2016). Wooden beams built-in vaults and domes of the churches in medieval Serbia from the second half of 12th to mid of 14th century, *Bulgarian Academy of Sciences and Art, International Scientific conference "Prevention of cultural heritage BASE'2016", (Ed. N. Tuleshkov, D. Partov&P. Dobrev), November, 23-25, 2016, pp.111 – 122; ISBN 978-954-8931-50-2.*
13. Harmati, N.,& Folić, R., Magyar, Z., Dražić, J., Kurtović-Folić, N. (2015). Building Envelope Influence on the Annual Energy Performance in Office Buildings, *Thermal Science, Nuclear Institute Vinča, Belgrade, doi.ref: 10.2298/TSCII41111109H.*
14. Zenunović, D., Topalović, M., & Folić, R. (2015). Identification of Modal Parameters of Bridge using ambient vibration Measurements, Hindawi Publishing Corporation, Shock and Vibrations, Volume 2015 (2015) Article ID 957841, 21 pages; <http://dx.doi.org/10.1155/2015/957841>, 2015, Handawi. M23=3

15. Ćosić, M., & Folić, R.: Performance Analysis of Damaged Buildings Applying Scenario of Related Non-Linear Analyses and Damage Coefficient, DIMK, *Building Materials and Structures*, GMiK (publikovano na engleskom i srpskom jeziku) No. 3, 2015, pp. 3-27; ISSN 2217-8139 (Print); ISSN 2334-0229 (Online)
16. Folić, R. (2015). Structural Robustness of Monolithic and Precast RC structures, Plenary lecture, 2RCMStru2015-Paper-RF, *Reinforced Concrete and Masonry Structures-Theory and Practice*, 2015 October 22-23, Sofia, pp. 18-34. <http://www.rc-structures.bg/>
17. Folić, R., Ćosić, M., & Folić, B. (2015). Damping models for flow chart based structural analysis, 15th International Scientific Conference VSU' 2015, 4-5 June, 2015, Sofia, Vol.1, pp. 155-164; ISSN: 1314-071X
18. Folić, R., Ćosić, M., & Folić, B.(2015). Deciding the order of interventions on the structure of RC bridges for earthquake conditions, 16th International symposium: Contemporary Structures-Sustainable Development. MASE, 1-3 October, pp. 698-707. ISBN 608-4510-24-8
19. Kostić, D., Folić, R., Savić, J., & Milošević, V. (2015). Structural Analysis of Conditions and Possible Upgrading Seismic Performances of Masonry Buildings with Unreinforced Walls, *Proceedings of International Conference: Reinforced Concrete and Masonry Structures-Theory and Practice*, 2015, October 22-23, Sofia, pp. 105-120. <http://www.rc-structures.bg/>
20. Folić, R., & Petronijević, P. (2015). Seismic Strengthening of Buildings with RC Walls, *Proceedings of International Conference: Reinforced Concrete and Masonry Structures-Theory and Practice*, 2015, October 22-23, Sofia, pp. 210-233. <http://www.rc-structures.bg/>
21. Grković, S., & Folić, R. (2015). Some Aspects of designing concrete structures based on durability, *Proceedings of International Conference: Reinforced Concrete and Masonry Structures-Theory and Practice*, 2015 October 22-23, Sofia, pp. 298-315. <http://www.rc-structures.bg/>
22. Memić, M., & Folić, R. (2015). Model for modification of soil parameters during the phases of construction of RC diaphragm walls, *Proceedings of the Sixth IC Geotechnics in Civil Engineering*, Ed. R. Folić, Vršac, 3-6. Novembar, 2015, pp. 379-392. ISSN 978-86-88897-07-5; UDK: 624.156 : 624.131.3
23. Petronijević, P., & Folić, R. (2017): Analysis of fracture mechanisms in RC walls, *Tenth International Conference Assessment, maintenance and rehabilitation of structures and settlements, ACES, Vršac*, 14.-16. June, 2017. Ed. R. Folić, pp. 513 - 534. ISSN 978-86-88897-09-9; UDC: 624.012.45.042
24. Memić, M., Folić, R., & Ibrahimović, A. (2016). Parametric analysis in numerical models of RC anchored diaphragms, *3rd International Scientific Meeting E-GTZ 2016 (Ed. A. Ibrahimović I D. Zenunović), Tuzla*, June, 02-04. 2016; pp. 455-464. ISSN 2490-2527.
25. Stojić, N., & Folić, R. (2015). Bridge damages caused by the flood (ID 1645-Folic), *16th European Bridge Conference, 23rd – 25th June 2015, Edinburgh, Scotland, Proc. Editor: Professor M C Forde*, pp. 12-17. ISBN 0-947664-78-4.
26. Folić, R., Radonjanin, V., Prokić, A., & Malešev, M. (2015). Earthquake damage to RC bridges and review of recommendations for their repair and strengthening (ID 1594-Folic), *16th European Bridge*

Conference, 23rd – 25th June 2015, Edinburgh, Scotland, Proc. Editor: Professor M C Forde, pp. 18-23. ISBN No: 0-947664-78-4.

27. Folić, R., & Stanojević, M. (2016). Seismic protection of structures-Application of base isolation in buildings, *In Proceedings of 4th International conference: Contemporary achievements in construction, faculty of Civil Engineering, 22nd April, 2016, Subotica*, pp. 41-50. UDK:624.042.7 doi: 10.14415/konferencija GFS 2016.003
28. Zenunović, D., Topalović, M., & Folić, R. (2015). System Identification of R/C Girder Bridges Based on Field Measurements and Numerical Simulations, *Tehnicki vjesnik - Technical Gazette* (2015), 22(3): 667-675; ISSN 1330-3651 (Print), ISSN 1848-6339 (Online); DOI: 10.17559/TV-20140603143241.

4. 1. Поглавље у књизи:

Folić, R.: Bridge Engineering in Serbia, Chapter 16, in *Handbook of International Bridge Engineering*, Ed. Wai.Fah Chen and Lian Duan, Taylor and Frances Group, CRC Press, Boca Raton, London, New York, 2014. pp: 687-746; ISBN 978-1-4398-1029-3.

4. 2. Значајнији преводи научних и стручних радова из области машинства на енглески језик:

1. Simeunović N., Ćosić I., Radaković N., Lalić B.: The General Work Procedure Model for the Service Product, Beč, DAAAM International Scientific Book, 2009, str. 281-288, ISBN 987-3-901509-71-1, UDK: ISSN 1726-9687.
2. Anišić Z., Tudjarov B., Firstner (Fürstner) I., Ćosić I.: Intelligent Production Systems Way to Competitiveness and Innovative Engineering, Chapter 3.: Intelligent product configurators as a competitive advantage for companies, Skopje, EME Skopje and FME Maribor, 2009, str. 41-51, ISBN 978-9989-2701-4-7, UDK: 681.5:001.895; 004.42.045:621.9.
3. Pečujlija M., Ćosić I., Ivanišević V.: A professor's moral thinking at the abstract level vs the professor's moral thinking in real life situation (consistency problem), *Science and Engineering Ethics*, 2011, Vol. 17, No 2, pp. 299-320, ISSN 1353-3452
4. Suzić N., Stevanov B., Ćosić I., Anišić Z., Sremčev N.: Customizing Products through Application of Group Technology: A Case Study of Furniture Manufacturing, *Strojniški vestnik – Journal of Mechanical Engineering*, 2012, Vol. 58, No 12, pp. 724-731, ISSN 0039-2480
5. Mitrović Veljković S., Milisavljević S., Ćosić I., Leković B., Grubić-Nešić L., Ivanišević A.: Change in leadership styles in a transitional economy: A serbian case study, *African Journal of Business Management*, 2011, Vol. 5, No 9, pp. 3563-3569, ISSN 1993-8233
6. Lazarević M., Ostojić G., Ćosić I., Stankovski S., Vukelić Đ., Zečević I.: Product lifecycle management (PLM) methodology for product tracking based on radio-frequency identification (RFID) technology, *Scientific Research and Essays*, 2011, Vol. 6, No 22, pp. 4776-4787, ISSN 1992-2248
7. Ostojić G., Lazarević M., Stankovski S., Ćosić I.: RFID Technology Application in Disassembly Systems, *Strojniški vestnik – Journal of Mechanical Engineering*, 2008, Vol. 54, No 11, pp. 759-767, ISSN 0039-2480, UDK: 658.5

Књига која се користи као уџбеник за инжењерски менаџмент на Факултету техничких наука у Новом Саду:

Филозофија Лин концепта (2012). ФТН издаваштво Нови Сад, 302 стране.

4.3. Значајнији преводи научних и стручних радова из области инжењерског менаџмента на енглески језик:

1. Borocki J., Đaković V., Bunčić S., Mitrović S.: Analysis of Innovation Factors at Joint Stock Companies on Emerging Markets Applying Strategic Planning Model, Vienna, DAAM International Vienna, Vienna 2016, Austria, 2016, str. 361-374, ISBN 978-3-902734-09-9
2. Melović B., Mitrović Veljković S., Ćirović D., Đaković Radojičić I.: Managerial Decision-Making Process in the Modern Business Conditions in the EU: Importance of Cultural Influence, In Handbook of Research on Social and Economic Development in the European Union , IGI GLOBAL, 2019, str. 324-348, ISBN ISBN13: 978179981188
3. Mitrović S., Melovic B.(2013): Challenges for management engineers in modern business environment, iIn D. Zelenovic & B. Katalinic (Eds.), Engineering Management - challenges for the future. Faculty of Technical Sciences/Fraunhofer IAO/DAAAM International, pp.165-181, ISBN 978-3-902734-01-3.
4. Melović B., Mitrović Veljković S., Rondović B., Alpackaya I.: Green (Ecological) Marketing in Terms of Sustainable Development and Building a Healthy Environment, Springer, Cham, 2017, str. 1265-1281, ISBN 978-3-319-70987-1, UDK: 10.1007/978-3-319-70987-1_135
5. Mitrović S., Melovic B., Milisavljević S.: Organizational culture as key determinant of business imparity, Novi Sad, Faculty of technical sciences, 2014, pp. 171-181, ISBN 978-86-7892-664-8.
6. Mitrović Veljković S., Nešić Tomašević A., Dudić B., Gregus M., Delić M., Meško M.: Emotional Intelligence of Engineering Students as Basis for More Successful Learning Process for Industry 4.0, Mathematics, 2020, Vol. 8, No. 8, pp. 1-9, ISSN 2227-7390
7. Ćulibrk J., Delić M., Mitrović S., Ćulibrk D.: Job Satisfaction, Organizational Commitment and Job Involvement: The Mediating Role of Job Involvement, Frontiers in Psychology, 2018, Vol. 9, pp. 1-12, ISSN 1664-1078, UDK: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00132>
8. Mitrović, S., Grubić-Nešić, L., Milisavljević, S., Melović, B., Zuzana Babinkova (2014) Manager's Assessment of Organizational Culture. E+M Ekonomie a Management, Vol.17, No.3: 35-49, ISSN 1212-3609.
9. Rondovic B., Melovic B., Mitrović Veljković S., Batic S.: Determinants of e CRM adoption and diffusion-Multi stage analysis in the South-Eastern Europe, Transformations in Business & Economics, 2018, Vol.17, No. 3C (45C): 328-347. ISSN 1648-4460.
10. Mitrović Veljković S., Marić M., Subotić M., Dudić B., Greguš M.: Family entrepreneurship and personal career preferences as the factors of differences in the development of entrepreneurial potential of students, Sustainability, 2019, Vol. 11, No 20, pp. 1-23, ISSN 2071-1050
11. Melović B., Rondović B., Mitrović Veljković S., Batić-Očovaj S., Dabić M.: Electronic Customer Relationship Management Assimilation in Southeastern European Companies—Cluster Analysis, IEEE TRANSACTIONS ON ENGINEERING MANAGEMENT, 2020, pp. 1-20

12. Mitrović S., Borocki J., Sokolovska V., Nesic A., Melovic B.: Potential of Young Entrepreneurs: Is There any Possibility of Their Development Through Education?, *The New Educational Review*, 2013, Vol. 32, No 2, pp. 288-298, ISSN 1732-6729

13. Milisavljević S., Mitrović S., Grubić-Nešić L., Simunovic G., Kozak D., Antić A.: The level of correlation between cultural values and system of customer relationship management., *Tehnicki vjesnik - Technical Gazette*, 2013, Vol. 20, No 6, pp. 1037-1042, ISSN 1330-3651

5. Учесће на пројектима

1. **"Могућности и ограничења развоја предузетништва у одабраним општинама АПВ"**. Број пројекта 114-451-00620. Руководилац пројекта проф. др Илија Ћосић. Пројекат траје од 2006 до 2008. Програм од значаја за науку и технолошки развој АП Војводине.

2. **Education and Training of Institutions in Quality Management and Metrology – ETIQUM, Tempus** међународни пројекат ЈЕР 411202006, Руководилац пројекта проф. др Јанко Ходолич. Пројекат траје од 2005 до 2007.

3. **Perception of Educational Environment in the Region of Former Yugoslav Republics: PER_EDU**, међународни пројекат финансиран од стране "King Baudouin Foundation", Brussels, Belgium. Пројекат траје од 2011 до 2011. Руководилац пројекта проф. др Славка Т. Николић.

4. Члан истраживачког тима за међународни пројекат **Знање за отпорно друштво K-Force (Knowledge for resilience society - K-Force)** број: 573942-EPP-1-2016-RS-EPPKA2-SBHE-JP. Руководилац пројекта проф. др Мирјана Лабан.

5. Члан истраживачког тима за међународни пројекат **Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia** у оквиру Tempus програма (ProjectNumber 544141-Tempus-1-2013-RS-Tempus-JPCR, projectduration 01.12.2013. - 20.11.2016.) Руководилац пројекта проф. др Јелена Пртљага.

6. Члан истраживачког тима за међународни пројекат **Keep Educating Yourself (KEY)** у оквиру ERASMUS+ програма (ProjectNumber 598977-EPP-1-2018-1-RS-EPPKA2-SBHE-JP; projectduration 14.11.2018. - 14.11.2022.) Руководилац пројекта проф. др Јелена Пртљага.

7. Члан истраживачког тима за дугорочни покрајински пројекат **Зелени приступ стратегији нових течних лековитих супстанци**. Пројекат је финансиран од стране Секретаријата за високо образовање и научно-истраживачку делатност Аутономне покрајине Војводине. Трајање пројекта 2021-2025. Руководилац пројекта Проф. др Милан Вранеш. Природно математички факултет, Департаман за хемију, биохемију и заштиту животне средине, Универзитет у Новом Саду.

6. Рецензије

1. Рецензија књиге мр Ксеније Малтез, *Grammar Practice*, граматичке вежбе из енглеског језика за студенте Мегатренд Универзитета, Београд 2006.

2. Критички приказ уџбеника Добрила Николић, *Енглески језик, текстови за 1, 2, 3 и 4 разред правно-биротехничке школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2001.

3. Рецензија монографије у издању Задужбине Андрејевић: Нина Манојловић,

Computer-constructed Quizzes and Noticing, јули 2012.

4. Рецензије за *Croatian Journal of Education* (M23) 2011, 2012

1. Tihana Bagić i Yvonne Vrhovac, *Developing intercultural competence of 1.Croatian high school students on a study abroad by means of ethnographic research tasks* 2/2012

2. *Improving Iranian EFL Learners' Oral Proficiency Through Metacognitive Strategies Instruction* 5/2011

3. *No More Grammar Lessons: What I learned about language acquisition "on my own skin"* 6/2011

5. Рецензија уџбеника Марине Катић *English for Environmental Engineers*, 3/2013

7. Члан је уређивачког одбора четири часописа:

За часопис *Истраживања у педагозији* у издању Српске академије образовања врши рецензије радова који се објављују. (M51)

Такође је члан уређивачког одбора и рецензент за часопис *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education (IJCRSEE)* (M 23).

Педагошка стварност у издању педагошког друштва Србије од 1995 године преводи и лекторише радове на енглеском језику. Такође је и рецензент радова које часопис објављује. (M52)

За часопис *Building Materials and Structures* лекторише и преводи радове на енглески језик од 2011 године. (M24)

Осим тога, активно сарађује са *Друштвом за испитивање и истраживање материјала и конструкција Србије (ДИМК)* од 2011 године за које преводи и лекторише стручну документацију и обавља кореспонденцију за потребе Конгреса и Међународних симпозијума о истраживањима и примени савремених достигнућа у грађевинарству у области материјала и конструкција и сарадње са RILEM-ом међународном унијом лабораторија и стручњака за системе и конструкције грађевинских материјала.

Др Јелисавета Шафрањ има активну сарадњу са *Удружењем савремене индустрије глинених производа Србије (СИГП)* за које преводи стручне текстове за гласило произвођача *Билтен*. Такође, преводи радове за конгрес произвођача, уговоре о пословној сарадњи као и осталу стручну литературу, преписку и документацију од 2012 године; сарадњу са *Савезом грађевинских инжењера Србије* за које лекторише и преводи на енглески језик радове за Зборнике радова међународних конференција: оцена стања, одржавање и санација грађевинских објеката, земљотресно инжењерство и инжењерска сеизмологија, геотехнички аспекти грађевинарства и друго.

Учествовала је у 65 комисија за одбрану мастер радова на академским студијама Факултета техничких наука у Новом Саду и 13 комисија за одбрану докторских дисертација на Филозофском факултету у Новом Саду и Филолошком факултету у Београду.

ЗАКЉУЧАК

При формулисању предлога, цењени су сви претходно приказани аспекти и поља ангажовања, као и допринос налаза истраживања на подручју учења страног језика. Посебно је цењено добро познавање савремених струја и налаза истраживања на пољу когнитивне психологије и

њихово тестирање у истраживањима на пољу глотодидактике, што се у мало радова на пољу језика налази, као и примена, односно истраживања домета и ограничења примене конструката из когнитивне психологије и неуро науке у настави. Такође је поред научне продукције узет у обзир и допринос другим областима у оквиру стручне и научне каријере, те се на основу претходног закључује да др Јелисавета Шафрањ својом продукцијом и укупном академском и научном усмереношћу испуњава услове предвиђене за избор дописног члана Српске академије образовања и са задовољством предлажемо њен избор за дописног члана САО.

09.01.2023. год., Београд

Чланови Комисије:

**Акад. проф. др Грозданка Гојков,
редовни члан САО**

**Акад. проф. др Младен Вилотијевић,
редовни члан САО**

**Акад. проф. др Борислав Станојловић
редовни члан САО**